

Anton Saifullayeu

## Wizyta Johna Coale'a w Mińsku. Główne wnioski

19 marca w Mińsku odbyły się rozmowy z amerykańską delegacją pod przewodnictwem specjalnego wysłannika USA Johna Coale'a. Wizyta trwała jeden dzień. Coale przybył do stolicy Białorusi bezpośrednio z Litwy. Najważniejszym rezultatem dla strony białoruskiej jest uzgodnienie zniesienia sankcji wobec sektora potasowego (tj. przedsiębiorstwa Belaruskalij), co ma znaczenie strategiczne i gospodarcze. Oficjalny dokument w tej sprawie nie został jeszcze opublikowany. Możliwe, że w tle pojawiają się również pewne uwarunkowania rynkowe po stronie Stanów Zjednoczonych, związane z potencjalnym odblokowaniem białoruskiego potasu, m.in. w kontekście ochłodzenia relacji z Kanadą – jednym z liderów w tej branży. Dla Litwy, która jest zaangażowana w proces, rozwiązanie to może być postrzegane jako politycznie wymagające i sprzeczne z dotychczasowymi deklaracjami wobec Białorusi<sup>1</sup>.

Równolegle uzgodniono łagodzenie restrykcji wobec sektora finansowego, m.in. Ministerstwa Finansów, Banku Rozwoju i Biełinwestbanku. Sygnały o możliwym przyspieszeniu tego procesu, wzmocnione wcześniejszymi zapowiedziami Łukaszenki, sugerują, że obecne ustalenia są efektem długofalowych przygotowań<sup>2</sup>.

Z perspektywy Waszyngtonu osiągnięto wymierny efekt humanitarny oraz wzmocniono funkcjonujący kanał negocjacyjny. Dla Mińska oznacza to częściowe przełamanie izolacji oraz zwiększenie zdolności manewrowania między głównymi aktorami – Rosją, Unią Europejską i USA. Jednocześnie brak konkretnych informacji o dalszym harmonogramie rozmów wskazuje na utrzymanie procesu w formule elastycznej i uzależnionej od szerszego kontekstu międzynarodowego.

Nowym elementem negocjacji jest wprowadzenie wątku bliskowschodniego. Białoruś faktycznie sygnalizuje gotowość do pełnienia funkcji mediatora, zwłaszcza w odniesieniu do napięć wokół Iranu<sup>3</sup>. Choć perspektywa realnej skuteczności takiej inicjatywy pozostaje ograniczona, ma ona znaczenie polityczne i wpisuje się w strategię budowania wizerunku Mińska jako aktora pośredniczącego. Warto także zauważyć, że Mińsk proponuje siebie w roli mediatora w procesie negocjacyjnym dotyczącym Ukrainy. Informacja o wstrzymaniu prac rosyjsko-ukraińsko-amerykańskiej komisji sugeruje otwarcie przestrzeni dla nowych formatów dialogu<sup>4</sup>, których Białoruś pragnie być częścią.

Wizyta amerykańskiej delegacji była krótsza niż poprzednie, które mogły trwać do dwóch dni. Wskazuje to, że proces i ustalenia już wcześniej zostały opracowane. Można też wnioskować, że kanał komunikacji Mińska i Waszyngtonu jest stabilny, a rozmowy będą kontynuowane<sup>5</sup>.

Ważnym elementem negocjacji było pytanie o więźniów politycznych i trwające represje po 2020 r. Po wizycie Coale'a uwolniono największą jak dotąd grupę więźniów politycznych – 250 osób. Tylko 15 z nich trafiło na Litwę. Oznacza to, że mogło dojść do zmiany podejścia – wcześniej obowiązywała zasada „uwolnienie pod warunkiem deportacji”. Jeśli chodzi o więźniów, którzy pozostali, nie są oni w pełni bezpieczni; możliwe są powtórne represje wobec nich<sup>6</sup>.

<sup>1</sup> Zob. <https://www.money.pl/gospodarka/eksport-nawozow-z-bialorusi-polska-litwa-i-lotwa-jednym-frontem-7237648373844960a.html> [20.03.2026].

<sup>2</sup> Zob. <https://belta.by/president/view/lukashenko-prinjal-doklad-natsbanka-vystupiv-za-zdorovuju-konkurentsiju-v-reshenii-vaznyh-dlja-strany-768644-2026/> [20.03.2026].

<sup>3</sup> Zob. <https://belta.by/president/view/lukashenko-na-peregovorah-s-ssha-predlozhl-obsudit-voynu-na-blizhnem-vostoke-i-regionalnye-problemy-770526-2026/> [20.03.2026].

<sup>4</sup> Zob. [https://www.gazeta.ru/politics/2026/03/19/22664101.shtml?utm\\_auth=false](https://www.gazeta.ru/politics/2026/03/19/22664101.shtml?utm_auth=false) [20.03.2026].

<sup>5</sup> Zob. <https://youtu.be/CxOuDmF4vvA?si=NmhjbXbc3SqwfMBU&t=809> [20.03.2026].

<sup>6</sup> Zob. <https://president.gov.by/ru/events/rabocaa-poezdka-v-dribinskij-rajon-mogilevskoj-oblasti>; <https://nashaniva.com/ru/386351> [20.03.2026].

Na liście uwolnionych nie było Andrzeja Poczobuta<sup>7</sup>, co oznacza, że Mińsk zachowuje polski wątek jako odrębny zasób negocjacyjny. Z tej perspektywy czwartkowa wizyta białoruskiego ministra spraw zagranicznych Maksima Ryżankoua na przejściach granicznych Brześć i Kozłowicze ma także charakter sygnalizacyjny. Z oficjalnych doniesień wynika, że Ryżankou oceniał infrastrukturę oraz warunki dla osób przekraczających granicę białorusko-polską, co może oznaczać potencjalne wznowienie rozmów z Warszawą, gdyż w relacjach z Litwą osiągnięto realne postępy za pośrednictwem strony amerykańskiej.

Tekst powstał we współpracy z iSANS

**iSANS** | The International Strategic Action  
Network for Security

---

<sup>7</sup> Zob. <https://wiadomosci.radiozet.pl/polityka/bialorus-uwolnila-wiezniow-politycznych-co-z-andrzejem-poczobutem-szef-mswia-zabral-glos> [20.03.2026].